

Integraal Veiligheidsbeleid 2025-2028

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave.
2. Inleiding.
3. Strategische doelstelling en uitgangspunten.
4. Samenhang met landelijke en regionale plannen.
5. Ondermijning.
6. Zorg & Veiligheid.
7. Digitale veiligheid.
8. Maatschappelijke onrust
9. Veilige woon- en leefomgeving.
10. Risico- en crisisbeheersing.

2. Inleiding

Op basis van de Politiewet stelt de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vast die de gemeente op het terrein van veiligheid nastreeft door de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie. Die doelen stellen we vast in dit Integraal Veiligheidsbeleid (hierna: IVB). Bestuurlijk is de burgemeester verantwoordelijk voor de openbare orde. Het gehele college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk om de gestelde doelen en uitgangspunten te verwezenlijken.

De gemeente Mook en Middelaar heeft te maken met verschillende veiligheidsvraagstukken. Die vraagstukken zijn in de afgelopen jaren, net als in elke andere gemeente, toegenomen. Hierbij kan het gaan om complexere zorg- & veiligheidszaken, een toename van polarisatie en maatschappelijke onrust, en een toename van de traditionele criminaliteit zoals drugshandel. De programmabegroting 2024-2027 beschrijft voor het thema veiligheid ook een aantal uitgangspunten, waaronder: integraal samenwerken, versterken van de verbinding tussen zorg en veiligheid, de weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit versterken en het naleefgedrag van inwoners vergroten. Deze uitgangspunten worden meegenomen in de prioritering van het IVB.

Effectieve inzet op het veiligheidsdomein vereist keuzes – keuzes over prioriteiten, instrumenten en samenwerking met veiligheidspartners. Deze keuzes verankeren we in dit Integratie Veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar. Dit beleid geeft kaders, met een strategische doelstelling, een aantal subdoelen en uitgangspunten. We beschrijven per thema onze prioriteit en wat er nodig is om dit te bereiken. Voor de concrete uitvoering van het beleidsplan werken we jaarlijks met een focusblad. Het focusblad zal jaarlijks ter kennisgeving aan de raad worden aangeboden. In het focusblad worden onderwerpen benoemd waar dat jaar extra aandacht aan wordt gegeven, naast de reguliere werkzaamheden.

Dit IVB beschrijft nadrukkelijk kwalitatief beleid; er zullen geen kwantitatieve doelen worden geformuleerd. Cijfers zeggen bij deze thematiek lang niet alles, sterker nog; ze geven eerder een vertekend beeld. We focussen op kwalitatieve doelen; waar willen we als gemeente naartoe en wat hebben we nodig om dat te bereiken?

De komende jaren focussen we op een aantal thema's:

1. Ondermijning;
2. Zorg & veiligheid;
3. Digitale veiligheid;
4. Maatschappelijke onrust;
5. Veilige woon- en leefomgeving.
6. Risico- en crisisbeheersing

N.B. In het IVB worden geen beleidskaders beschreven voor zaken die elders al verankerd zijn in beleid of plannen.

3. Strategische doelstelling en uitgangspunten

De strategische doelstelling is deels objectief (veilig zijn) en deels subjectief (veilig voelen). Deze twee onderdelen kunnen naast elkaar bestaan, maar zijn beide relevant voor de veiligheidsbeleving van inwoners. Het kan objectief ergens heel veilig zijn, maar dat betekent niet altijd dat iemand zich ook veilig voelt. Dit werkt ook andersom. We zetten op beiden aspecten in, omdat voor een inwoner niet alleen de feitelijke veiligheid maar ook de beleving daarvan bijdraagt aan een goed woon-, werk- en leefklimaat.

Strategische doelstelling: Wij zijn een aantrekkelijke gemeente waar inwoners, ondernemers en bezoekers veilig zijn en zich veilig voelen om te kunnen wonen, werken, verblijven en recreëren. Een gemeente die in staat is de hedendaagse veiligheidsproblematiek aan te pakken met een balans tussen preventie, zorg en repressie en met betrokkenheid van onze veiligheidspartners en de inwoners.'

Uit de strategische doelstelling vloeien een aantal kernboodschappen voort:

1. *We zetten in op preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samenredzaamheid en zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid.*
2. *We waarborgen veiligheid van (kwetsbare) inwoners.*
3. *We voorkomen en bestrijden (grootschalige) incidenten en verstoringen van de openbare orde.*
4. *We voorkomen, verstoren en stoppen ondermijnende activiteiten, met daarbij een goede balans tussen preventie, zorg en repressie.*

Uitgangspunten

Om de strategische doelstelling te behalen, zijn een aantal uitgangspunten van belang.

1. Er is in beleid en uitvoering ruimte voor (onverwachte) ontwikkelingen; het veiligheidsdomein is een dynamisch werkveld, een thema kan onvoorzien een veel grotere rol gaan spelen dan gedacht.
2. De meeste doelstellingen kunnen worden geborgd in de reguliere werkzaamheden, voor een aantal maatregelen zijn financiële middelen nodig.
3. We baseren onze focus op wat buiten speelt en impact heeft op onze inwoners, dit doen we zichtbaar en onzichtbaar.
4. Integraliteit en samenwerking zijn de sleutel tot een succesvolle aanpak. Dat geldt intern in onze organisatie, tussen de gemeente en de gemeenschap en uiteraard ook tussen de gemeente en haar partners.
5. Als er veiligheidsproblemen zijn, dan is het duidelijk waar inwoners, ondernemers en partners dit kunnen melden en wordt er duidelijk gecommuniceerd over vervolgstappen.
6. We zetten in op maatwerk, pakken door waar nodig, zijn resultaatgericht en werken samen op het vlak van casuïstiek.

4. Samenhang met landelijke en regionale plannen

Dit IVB stelt lokale doelen vast voor de gemeente Mook en Middelaar. We houden hierbij rekening met landelijke en regionale kaders en samenwerkingen. De thema's waar dit IVB betrekking op heeft komen voort uit de landelijke veiligheidsagenda en het Regionaal Beleidsplan van de politie Eenheid Limburg. Daarnaast werkt de gemeente Mook en Middelaar veel samen met de buurgemeenten Gennep, Bergen en Venray. Deze gemeenten nemen samen met het Openbaar Ministerie en het politie basisteam Venray-Gennep deel aan de gezagsdriehoek Venray – Gennep. In de driehoek worden keuzes gemaakt over de inzet van capaciteit van de politie. Ondermijning is in de driehoek aangemerkt als aandachtspunt, dit houdt in dat er gezamenlijk capaciteit wordt gebruikt voor de aanpak van ondermijnende activiteiten.

Naast de lokale samenwerking zijn er ook regionale samenwerkingsverbanden waar de gemeente Mook en Middelaar aan deelneemt. Denk hierbij aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord (ramp- en crisisbeheersing), het Zorg en Veiligheidshuis Noord-Limburg (zorg en veiligheid thematiek), de Regiodeal Noord-Limburg (investeringsagenda thema veiligheid) en het Regionale Informatie en Expertise Centrum Limburg (aanpak ondermijning). Voor deze laatste organisatie hebben wij ons als gemeente ook gecommiteerd aan het voldoen aan de Limburgse Norm. Dit is een regionaal kader wat gemeentelijke organisaties (en hun inwoners) toetst aan de weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteiten.

Bovendien zoekt de gemeente Mook en Middelaar nadrukkelijk de samenwerking op met centrumgemeente Nijmegen. Door de ligging nabij de provinciegrens van Gelderland en de oriëntatie op centrumgemeente Nijmegen maken wij ook gebruik van samenwerkingsverbanden met de Gelderse organisaties. Naast dat deze samenwerking soms uitdagingen met zich meebrengt, bijvoorbeeld in het kader van strafrechtelijke afdoening en gegevensdeling, bevordert het ook de integraliteit van ons werk en versterkt het onze informatiepositie op uiteenlopende onderwerpen. Er zijn samenwerkingsafspraken met de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (ramp- en crisisbeheersing), het Zorg en Veiligheidshuis Gelderland-Zuid (zorg en veiligheid thematiek) en de Geestelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD, preventie).

5. Ondernijning

“Je ziet het pas als je het door hebt” past bij het thema ondernijning. Er zijn veel definities die het thema ondernijning beschrijven. Dat maakt het lastig om te stellen wat ondernijning nu precies is. Wat wel vast staat, is het volgende: Ondernijning is de vermenging van de onderwereld met de bovenwereld. De (lokale) overheid en het bedrijfsleven worden op verschillende manieren geïnfiltreerd door criminele organisaties. Dit vindt onder meer plaats door het geven van financiële prikkels, onderdrukking, chantage of directe bedreiging. Niet alleen overheid en ondernemingen lopen risico om bij ondernijvende praktijken betrokken te raken, maar ook onze inwoners kunnen geconfronteerd worden met ondernijning.

Doelen

1. Weerbare overheid: Voorop staat dat wij als gemeente weerbaar moeten zijn tegen criminele invloeden en criminele activiteiten niet willen faciliteren. We committeren ons aan de Limburgse Norm en zetten in op bewustwording van de signalen van ondernijning, onze informatiepositie, integriteit en beleid en handhaving (zoals Wet Bibob en Damocles beleid).
2. Weerbare samenleving: We willen de voedingsbodem voor georganiseerde criminaliteit wegnemen door in te zetten op de weerbaarheid van de samenleving. We werken aan de bewustwording van risico's, preventie en verhoging van meldingsbereidheid bij burgers en branches. We willen dat zij criminaliteit niet (onbedoeld) faciliteren. Daarbij werken we gebiedsgericht door te onderzoeken welke locaties kwetsbaar zijn om daarop met veiligheidspartners een aanpak te ontwikkelen.
3. Zichtbaar effectieve interventies: Samen met onze integrale partners proberen we de crimineel daar te raken waar het pijn doet. Hierin is een belangrijke rol weggelegd voor o.a. het ACT! Interventieteam Noord Limburg. Door gezamenlijke communicatie maken we de aanpak zichtbaar en vergroten we het vertrouwen in de overheid.

Wat hebben we daarvoor nodig?

1. Onze toezichthouders zijn actief in onze gemeente en voeren diverse (integrale) controles uit in panden, schuren en loodsen. Dit gebeurt in samenwerking met het ACT! Interventieteam.
2. Wij hebben de kennis om een Bibob-toets uit te voeren bij aanvragen van alcohol-, exploitatie- en WABO vergunningen, subsidies of vastgoedtransacties.
3. Wij informeren actief over de mogelijkheid tot (anoniem) melden onder andere via Meld Misdaad Anoniem.
4. We organiseren thema-avonden en bijeenkomsten voor ondernemers en bewoners.
5. Wij maken gebruik van bestuurlijke maatregelen, zoals het sluiten van panden en opleggen van lasten onder dwangsom of bestuursdwang bij drugscriminaliteit en -overlast.

6. Zorg & Veiligheid

Zorg & Veiligheid verwijst naar de integrale aanpak van het waarborgen van zowel de fysieke en mentale veiligheid van individuen als het bieden van noodzakelijke zorg en ondersteuning aan kwetsbare groepen in de samenleving. Dit thema richt zich op de samenwerking tussen zorgverleners, veiligheidsprofessionals (zoals politie, brandweer en justitie) en andere maatschappelijke instellingen, om te zorgen voor een veilige omgeving waarin mensen – vooral diegenen met zorgbehoeften – kunnen functioneren en zich kunnen ontwikkelen zonder gevaar voor hun welzijn.

Doelen

1. Integrale aanpak van multi-complexe casuïstiek samen met ketenpartners zorg en veiligheid.
2. Vroegtijdig signaleren, ondersteunen en stabiliseren van personen met onbegrepen gedrag en ondersteunen/faciliteren van hun omgeving.
3. Bij huiselijk geweld en kindermishandeling ligt de focus op het stoppen van het geweld en het bewerkstelligen van duurzame veiligheid.

Wat hebben we daarvoor nodig?

1. We zorgen voor een goede inrichting van de aanpak bij multi-complexe casuïstiek, met aandacht voor tijdig op- en afschalen.
2. We verstevigen de samenwerking tussen Veilig Thuis, de gemeente, politie, GGD'en, Woningcorporaties en de zorg- en veiligheidshuizen op het gebied van preventie, ondersteuning en interventies.

3. We zetten samenwerkingsafspraken en kaders met ketenpartners zorg en veiligheid voort en we zullen deze verder definiëren, waardoor rollen, taken, verwachtingen en verantwoordelijkheden helder zijn.
4. We zorgen voor laagdrempelige processen of meldsystemen voor inwoners waar (zorg)signalen en overlast gemeld kan worden.
5. We herzien en stellen samenwerkingsafspraken en convenanten rond gegevensdeling waar nodig bij, met het oog op verbetering van privacybescherming van onze inwoners
6. We verstevigen de samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis in zowel Noord-Limburg als Gelderland-Zuid.

7. Digitale veiligheid

Gemeenten hebben een belangrijke rol om te voorkomen dat inwoners, bedrijven, voorzieningen en de gemeente zelf, slachtoffer worden van cybercriminaliteit. Hacking, phishing, cyberpesten en sexting zijn inmiddels veelvoorkomende verschijnselen. De toename van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit maakt de inzet op digitale veiligheid niet alleen actueel, maar ook uitermate belangrijk. Daarnaast zijn publieke organisaties, zoals gemeenten, vaak het doelwit van cybercriminelen. Als organisatie moet je daar voorbereidingen voor treffen en zorgen dat je informatiebeveiliging op orde is. Voor onze gemeente is de technische informatiehuishouding centraal geregeld via ICT Rijk van Nijmegen (iRvN). Zij zijn ook verantwoordelijk voor de continuïteitsplannen. Digitale veiligheid gaat in dit beleidsstuk over bewustwording van inwoners, ondernemers en eigen medewerkers. De technische kant valt buiten scope.

Doelen

1. Weerbare samenleving: Er wordt gestreefd naar een digitaal weerbare gemeente, waarin we voorkomen dat inwoners en bedrijven slachtoffer worden van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.
2. Eigen huis op orde: Onze eigen informatiebeveiliging is op orde en we kunnen adequaat reageren op een eventuele cybercrisis.
3. In samenwerking met onze ketenpartners willen we adequaat kunnen inspelen op wat zich online afspeelt en aansluiten op de landelijke ontwikkelingen omtrent bestuurlijke bevoegdheden bij o.a. online aangejaagde ordeverstoringen.

Wat hebben we daarvoor nodig?

1. We verstevigen de samenwerking in regionaal verband middels aansluiting bij de Taskforce Cyber Limburg.
2. We geven uitvoering aan doelgroepgerichte bewustwordingscampagnes om slachtofferschap bij inwoners en bedrijven te voorkomen en de aangiftebereidheid te bevorderen.
3. We vergaren kennis voor het adequaat kunnen optreden en handelen met ketenpartners bij verstoringen van de openbare orde in de online wereld.

8. Maatschappelijke onrust

Het kunnen uiten van je mening is essentieel voor een vitale democratie. Zaken als maatschappelijk ongenoegen of polarisatie staan tegenwoordig steeds meer op de voorgrond. Het is soms zelfs nodig om verandering in de samenleving op gang te brengen. Maar wanneer de ruimte voor genuanceerde meningen en de dialoog verdwijnt, ontstaan er serieuze problemen voor de veiligheid en stabiliteit van onze samenleving.

Doelen

1. Versterken van onze informatiepositie en signaleringsfunctie, waarbij we nauw samenwerken met partners uit het sociaal- en veiligheidsdomein.
2. Het verbeteren van het contact en de verbinding met onze inwoners en sociale maatschappelijke organisaties. We blijven ook bij kritische geluiden in dialoog.
3. Het verminderen van maatschappelijke onrust door gericht aandacht te geven aan de behoeften, zorgen en communicatie van diverse kwetsbare en sociaal gevoelige doelgroepen, en het bevorderen van sociale cohesie en integratie binnen de gemeenschap.

Wat hebben we daarvoor nodig?

1. We ontwikkelen een handelingskader of draaiboek voor maatschappelijke onrust bij (mogelijke) openbare ordeverstoringen.

2. We vergroten onze kennis en expertise op thema's als maatschappelijk ongenoegen, polarisatie en radicalisering.
3. We organiseren bewustwordingscampagnes waarin de normen en waarden van de gemeente en de samenleving centraal staan, gericht op respect voor diversiteit, rust, en het naleven van regels.

9. Veilige woon- en leefomgeving

Een veilige gemeente zorgt voor een leefbare gemeente. Er is continue vraag om aandacht op het gebied van leefbaarheid vanuit de samenleving en de gemeente. Het gaat hierbij om al die zaken die inwoners van belang vinden in een gemeente waar het fijn wonen, werken en recreëren is, en die nog niet tot acute zaken op het gebied van openbare orde en veiligheid, of tot andere inhoudelijke beleidsvelden behoren.

Doelen

1. Criminaliteit, drugsoverlast, jeugdoverlast, woonoverlast en verloedering in de woonomgeving kunnen het woongenot bederven. Dit wordt zo snel mogelijk aangepakt, maar voornamelijk op voorhand al voorkomen.
2. De deur van het gemeentehuis staat figuurlijk altijd open. Eigen verantwoordelijkheid van inwoners staat voorop, maar mocht dit niet tot de gewenste resultaten leiden, bekijken we welke instantie de best passende oplossing kan bieden.
3. Het bevorderen van een veilige, gastvrije omgeving waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en recreëren zonder zich zorgen te maken over hun veiligheid.

Wat hebben we daarvoor nodig?

1. De signalen van bewoners en ondernemers zijn essentieel. Wij stimuleren lokale initiatieven om als burgers samen oplettend te zijn en de meldingsbereidheid te vergroten.
2. Onze insteek is altijd gericht op veiligheid. Natuurlijk kijken we ook naar andere componenten en stemmen daarvoor af met andere beleidsterreinen. Integrale veiligheid betekent namelijk ook integrale samenwerking met onder meer het sociaal domein en het ruimtelijk domein.
3. We houden regelmatig toezicht op recreatieve ruimtes om overlast en gevaren te voorkomen. Denk hierbij aan de recreatieplassen en de bosrijke gebieden.

10. Risico- en crisisbeheersing

Crisisbeheersing is het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, die het gemeentebestuur in een crisis treft ter handhaving van de openbare orde. Een juiste invulling van crisisbeheersing geeft rust en rust in tijd van crisis is cruciaal. Crises kunnen zich in verschillende gedaanten voordoen. Of het nu gaat om een grote brand, verkeersslachtoffers of kans op hoog water, Mook en Middelaar heeft haar zaken op orde. Het doel van een goed voorbereide crisisorganisatie is binnen de uitdagingen die crises per definitie met zich meedragen, zo snel mogelijk terug te kunnen keren naar het beheersbare "normaal".

Doelen

1. Beschikken over de juiste kennis en het juiste netwerk. Behalve de praktische kennis is lokale kennis net zo belangrijk.
2. Het minimaliseren van het risico op natuurbranden en het waarborgen van een snelle en effectieve reactie in geval van brand in bosrijke gebieden, om schade aan natuur, eigendommen en mensen te voorkomen.
3. Waar mogelijk worden risico's geminimaliseerd en de juiste partners aan tafel gezet die hierbij kunnen ondersteunen. Weersomstandigheden zijn bijvoorbeeld niet te plannen, maar scenario's voor hoog water bijvoorbeeld wel.
4. In "vredestijd" weten we elkaar goed te vinden. Dit draagt bij aan een effectieve samenwerking wanneer het er op aan komt.

Wat hebben we daarvoor nodig?

1. We beschikken over een adviseur crisisbeheersing.
2. We trekken samen met omliggende gemeenten, de Veiligheidsregio, waterschappen en Rijkswaterstaat op en werken verschillende mogelijke incidenten met elkaar uit.
3. We organiseren minimaal één keer per jaar een regionale én lokale oefening tot het niveau van het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT);

4. Wij zijn een vaste partner aan de overlegtafels bij uitwerkingen van scenario's. Dit doen we o.a. op onderwerpen als natuurbrandbeheersing en hoog/laag water.